

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Naturreservatet

Vamsta

Östhammars kommun

- Länsstyrelsens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av naturreservatet
- Administrativa data
- Skäl för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Andra föreskrifter och åtaganden som gäller för området
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bildande av naturreservatet Vamsta i Östhammars kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), Vamsta som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta, bilaga C och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Länsstyrelsen ska vara förvaltare av reservatet.

Beslutet skall kungöras i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningarna Upsala Nya Tidning och Östhammars nyheter.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- Skydda och bevara de för Norduppland karaktäristiska och värdefulla naturtyper som förekommer inom området, såsom kalkbarrskog, samt bevara de geologiska och hydrologiska betingelserna i området.
- Bevara och gynna de i området förekommande hotade och missgynnade arter.
- Bevara ett, för allmänheten, attraktivt besöksområde som stimulerar till naturupplevelser och ett aktivt friluftsliv.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Naturreservatet Vamsta

3 (11)

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Det blivande reservatet domineras av granskog med ett rikt fåltskikt som är påverkat av jordarternas höga kalkhalt. Många av de mer ovanliga arterna som finns här är också beroende av att det under lång tid har funnits träd på platsen.

Reservatsområdet ligger insprängt i ett uppodlat landskap och har tydliga kulturspår. Det finns spår av kolning och bete i området.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Naturreservatet Vamsta

4 (11)

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

ADMINISTRATIVA DATA

	Naturreservatets namn:	Vamsta
	Regdos id:	2005556
	Dossiernummer:	0382-02-098
	Kommun:	Östhammar
	Socken:	Valö
	Fastigheter:	Vamsta 2:8 (del av)
./A	Markägare:	se skötselplan, bilaga A
	Förvaltare:	Länsstyrelsen i Uppsala län
	Fastighetsanknutna rättigheter:	se skötselplan, bilaga A
./B	Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget 3,5 km norr om Valö kyrka. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
./C	Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.
	Koordinat i rikets nät (RT90):	x = 6691484 y = 1627620
	Fastighetskarta (Ekonomisk karta):	12I 8f Vamsta (129 86)
	Terrängkarta (Topografisk karta):	12I Östhammar NO
	Naturgeografisk region:	Skogsslätten syd om Limes (26)
	Area:	Totalt 17,4 hektar, varav hela arealen utgör landareal
./A	Markslag och naturtyp:	se skötselplan, bilaga A

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

SKÄL FÖR BESLUT

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena består av gammal barrskog, lövrikedomen, orördheten och den kalkpåverkade vegetationen i sluttningar och terrängsvackor. Prioriterade arter är mykorrhizabildande svampar knutna till främst gran. Prioriterade bevarandevärden beskrivs mer utförligt under rubriken "Beskrivningsdel" i skötselplanen.

Förutsättningar att bevara områdets värden

Det som kan påverka områdets värden negativt är bl.a. produktionsinriktat skogsbruk. För att bevara och stärka områdets naturvärden införs föreskrifter mot bl.a. produktionsinriktat skogsbruk och exploateringsåtgärder.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

För att bevara områdets naturvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk) utöver vad markägaren kan förväntas svara för. Därför måste markägaren kompenseras.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med länets miljö kvalitetsmål, länets skogsstrategi samt övriga åtaganden som åtaganden som berör området.

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden, tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten, får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Länsstyrelsens bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger, krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (se även förutsättningar för att bevara värdena). Föreskrifterna begränsar heller inte markägarens rättigheter att använda området för t.ex. jakt och bete.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämma, nydika, skyddsrika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för
 - åtgärder vid underhåll av vägar (inklusive vägdiken) och ledningar,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, mast eller annan anläggning,
3. dra fram mark- eller luftledning,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning vid skötseln av reservatet,
 - körning vid tillsyn och vid brandbekämpning,
 - körning med mindre fordon för uttransport av större vilt,
5. anordna upplag med undantag för tillfälliga upplag i samband med skötsel av reservatet,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
8. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag av informationstavlor om naturreservatet
9. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsvårdsåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt vindfällan och buskar med undantag för
 - åtgärder vid underhåll av vägar (inklusive vägdiken) och ledningar,
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

10. sätta upp saltsten eller utfordra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
11. införa för trakten främmande växt- och djurart/ras med undantag för
 - husdjur i samband med beteshävd,
12. upplåta plats för camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn eller släpvagn.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och att åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser och uppsättning av informationstavlor,
2. anläggande och underhåll av parkeringsplats, markerade stigar och rastplatser,
3. genomförande av åtgärder för att främja biologisk mångfald, t.ex. naturvårdsinriktad avverkning,
4. undersökningar av växt-, djur och svamparter och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet,

Dessutom ska markägaren tåla att ovanstående åtgärder utförs av förvaltaren och att allt utfallande gagnvirke tillfaller förvaltaren.

Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex. jakt.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken angående rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt angående ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Naturreservatet Vamsta

8 (11)

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
3. gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag, med undantag för plockning av matsvamp, frukt och bär,
4. fånga, döda eller bortföra djur, föra bort ägg, rom eller bo eller på annat sätt medvetet störa djurlivet,
5. göra upp öppen eld på annan än särskilt iordningställd plats,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. framföra motordrivet fordon annat än på iordningställd parkeringsplats och allmänna vägar,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd anordna tävlingar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

ANDRA FÖRESKRIFTER SOM GÄLLER FÖR OMRÅDET

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna, gäller för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bland annat;

Terrängkörningslagen (1975:113) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet aktualiserades i samband med skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering då stora delar av skogsinnehavet inom reservatsområdet uppvisade nyckelbiotopskvalitéer. Skogsstyrelsen hänvisade markägarna till länsstyrelsen för eventuellt skydd av området. Länsstyrelsen bedömde att det var lämpligt att avsätta området som naturreservat, för att bevara områdets höga naturvärden långsiktigt. Värdering och förhandlingar har skett under 2005 Överenskommelse om inträngsersättning har tecknats med berörd markägare under 2006.

Ärendet ha under 2006 varit på remiss. Remissvar har inkommit från Skogsstyrelsen, Bergsstaten, SGU, Vägverket samt från Upplands ornitologiska förening. Ingen av remisserna hade erinringar mot förslaget. Beslutsunderlaget, med kartor och tillhörande skötselplan har färdigställts under hösten 2006 inför det slutliga beslutet.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga E.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anders Björck. I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Leif Byman, länsassessor Kerstin Lagerlöf, miljövårdsdirektör Leif Sandin, länsantikvarie Lars Wilson, länsarkitekt Fredrik Meurman, naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun och naturvårdshandläggare Mova Hebert, föredragande.

Anders Björck

Mova Hebert

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Naturreservatet Vamsta

10 (11)

2006-11-22

Dnr: 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

BILAGOR

- A. Skötselplan
- B. Översiktskarta, skala 1:100 000
- C. Reservatskarta, skala 1:5 000
- D. Skötselområdeskarta, skala 1:5 000 (ortofoto)
- E. Hur man överklagar

Skötselplan för Naturreservatet Vamsta

Östhammars kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
Administrativa data	4
Naturvärdesbedömning	5
Allmän beskrivning	5
Historisk och nuvarande markanvändning	5
Områdets bevarandevärden	5
Biologiska värden	6
Kulturhistoriska värden	8
Värden för friluftslivet	8
Prioriterade bevarandevärden	8
Intressen för allmänheten	9
Referenser	10
Publicerade skrifter	10
Kartmaterial	10
Opublicerade skrifter	10
PLANDEL	11
Övergripande skötsel	11
Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel	11
Bränder	13
Stigar	13
Jakt	13
Fauna- och floravård	13
Forskning och undervisning	13
Kulturlämningar	14
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	14
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	14
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER	15

Framsidesbild: Ung violgubbe *Gomphus clavatus*, foto Lars-Thure Nordin

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen ger främst anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ungefär 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska fastställas av länsstyrelsen.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- Skydda och bevara de för Norduppland karaktäristiska och värdefulla naturtyper som förekommer inom området, såsom kalkbarrskog, samt bevara de geologiska och hydrologiska betingelserna i området.
- Bevara och gynna de i området förekommande hotade och missgynnade arter.
- Bevara ett, för allmänheten, attraktivt besöksområde som stimulerar till naturupplevelser och ett aktivt friluftsliv.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att:

- Den äldre barrskogen bevaras och att god tillgång på gamla träd och att en succession av död ved finns i hela området.
- Partier med löv (asp, al och björk) bibehålls genom att man plockar bort inkommande granar i delar av området.
- Inslaget av löv i barrblandskogen behålls genom att man tar bort uppkommande gran i de naturliga luckor som uppstår i beståndet då träd blåser omkull eller välter av andra orsaker.
- Allmänhetens möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv tillvaratas och, i den mån det inte strider mot bevarandeintressen, underlättas genom enkla anordningar.

Dnr. 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturreservatets namn: Vamsta
Regdosid: 2005556
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098
Kommun: Östhammar
Socken: Valö
Fastigheter: Vamsta 2:8 (del av)
Markägare: Privata
Förvaltare: Länsstyrelsen i Uppsala län
Fastighetsanknutna rättigheter: Jakt

./B Lägesbeskrivning Reservatet är beläget 3,5 km norr om Valö kyrka och framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.

./C Gräns: Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga C.

Koordinat i rikets Nät (RT 90) x = 6691484
y = 1627620

Fastighetskarta (Ekonomisk karta): 12I 8f Vamsta

Terrängkarta (Topografisk karta): 12I Östhammar NO

Naturgeografisk region: Skogslandskapet öder om Norrlandsgränsen (26)

Area: 17,4 varav 16,4 är produktiv skogsmark hektar

Markslag och naturtyp:
(ungefärliga arealer)

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

Barrdominerad skog på fastmark, mellan 100-140 år	9,0 ha
Barr- och blandskog på fastmark, mellan 40-100 år	6,9 ha
Löv- och blandsumpskog, mellan 0-40	1,1 ha
Öppen myr	0,4 ha

Naturtyper enligt Natura 2000:

Örtrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050)	16,1ha
Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080)*	0,4 ha

* = Prioriterad naturtyp enligt EU:s habitatdirektiv

Naturvärdesbedömning

Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit i nyckelbiotopsinventeringen konstaterat att nästan hela området, 15,9 hektar, utgörs av en nyckelbiotop.

Allmän beskrivning

Området domineras av granskog med ett delvis rikt fältskikt som är påverkat av jordarternas höga kalkhalt. Den omkringliggande trakten är biologiskt rik och har brukats under lång tid, på ett sådant sätt att naturvärden uppkommit i skogsmarkerna. Det märks bland annat på vilka svampar och kärlväxter som finns i området som föreslås bli naturreservat.

Historisk och nuvarande markanvändning

Skogsområdet ligger insprängt i ett uppodlat landskap och har tydliga kulturspår. På två platser har kolbottnar med tillhörande spisirösen påträffats. Vegetationen har en tydlig betesprägel med mycket gräs i fältskiktet och svampar som gynnas av bete. Åldersblandningen av träd och den igenväxning som pågår i våtmarkerna tyder på detta. Rester av gamla gärdesgårdar finns i området.

Områdets bevarandevärden

Områdets bevarandevärde utgörs av att vara en del av det Norduppländska skogslandskapet. Det i sin tur består av skogsområden som använts på ett mångsidigt sätt under många generationer. I Vamsta kan man se spår av bete, liksom plockhuggning av enskilda träd. Någon storskalig avverkning har dock inte förekommit. Bevarandevärdena är knutna till den barrskog som har hunnit bli gammal i området och till förekomsten av döda och döende träd. Inslaget av löv bidrar också till bevarandevärdet, liksom de små våtmarkerna. Kalkhalten i moränen bidrar till bevarandevärdet eftersom den är en förutsättning för flera av de förekommande rödlistade svamp- och kärlväxterterna.

Geovetenskapliga värden

Området är flackt och uppvisar inga specifika former, mer än enskilda höjder där berget också går i dagen. Berggrunden utgörs av vitgrå granit och rödgrå till grårod granit eller granodiorit. Det finns även inslag av den basiska intrusivbergarten

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

gabbro. Den helt dominerande jordarten utgörs av morän som tack vare sin höga kalkhalt, upp till 20 %, ger förutsättningar till en rik svamp- och kärlväxtflora. Torv förekommer i den lilla våtmarken i sydväst.

Biologiska värden

Markfloran är på många ställen rik med arter som vårärt, blåsippa, skogsknipprot och skogsnycklar. Rankstarr och kärrbräken förekommer i våtmarkerna.

Bland svamparna har tre arter som klassas som sårbara i den nationella kartläggningen av skyddsvärda och hotade arter hittats: violgubbe, koppartaggsvamp och blek fingersvamp. Violgubbe är en av de arter som av Naturvårdsverket beslutat ta fram ett särskilt åtgärdsprogram för, som ett led i miljömålsarbetet. I Vamsta har 13 häxringar av violgubbe hittats och området är att betrakta som ett kärnområde för arten

Ytterligare nio svamparter klassas som missgynnade finns i det blivande reservatet. Svamparna bildar mykorrhiza med gamla träd, främst gran, därför är det viktigt att bevara granskog med lång kontinuitet.

Kryptogamfloran är bara delvis undersökt och insektsfaunan knappast alls. Granbarkgnagare har dock påträffats. Bland förekommande fåglar har mindre hackspett och tretåig hackspett noterats. För både insekter, lavar och mossor, och till viss del även för fåglar, är förekomst av både död ved och lövträd viktiga. Generellt ska dessa strukturer bevaras och utvecklas i området.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett (VU)
<i>Dendrocopos minor</i>	mindre hackspett (NT)

Insekter

<i>Microbregma emarginata</i>	granbarkgnagare	s
-------------------------------	-----------------	---

Kärlväxter

<i>Carex elongata</i>	rankstarr	s
<i>Crepis paludosa</i>	kärrfibbla	s
<i>Daphne mezereum</i>	tibast	s
<i>Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii</i> §	skogsnycklar	
<i>Dactylorhiza maculata ssp. maculata</i> §	Jungfru Marie nycklar	
<i>Dryopteris cristata</i>	granbräken	s
<i>Dryopteris cristata x carthusiana</i>	hybrid mellan gran- och skogsbräken	
<i>Epipactis helleborine</i> §	skogsknipprot	
<i>Goodyera repens</i> §	knärot	s
<i>Hepatica nobilis</i>	blåsippa	s

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för naturreservatet
Vamsta
2006-11-22

BILAGA A
7(15)

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

<i>Lathyrus vernus</i>	vårärt	s
<i>Listera ovata</i> §	tvåblad	s
<i>Moneses uniflora</i>	ögonpyrola	s
<i>Neottia nidus-avis</i> §	nästrot	s
<i>Paris quadrifolia</i>	ormbär	s
<i>Pulmonaria obscura</i>	lungört	
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola	s
<i>Stachys sylvatica</i>	stinksyska	
<i>Thelypteris palustris</i>	kärbräken	s

Mossor

<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa (NT)	s
<i>Buxbaumia viridis</i> §	grön sköldmossa (A1386)	s
<i>Homalia trichomanoides</i>	trubbfjädermossa	s
<i>Neckera complanata</i>	platt fjädermossa	s
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	asphättemossa	
<i>Plagiothecium undulatum</i>	vågig sidenmossa	s
<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>	skogshakmossa	s
<i>Sphagnum wulfianum</i>	bollvitmossa	s

Lavar

<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	s
<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav	s
<i>Parmeliella triptophylla</i>	korallblylav	s
<i>Collema</i> sp.	aspigelélav	s

Svampar

<i>Gomphus clavatus</i>	violgubbe (VU)	s
<i>Ramaria pallida</i>	blek fingersvamp (VU)	s
<i>Sarcodon lundellii</i>	koppartaggsvamp (VU)	s
<i>Bankera violascens</i>	grantaggsvamp (NT)	s
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	flattoppad klubbvamp (NT)	
<i>Cortinarius cupreorufus</i>	kopparspindling (NT)	s
<i>Cortinarius meinhardii</i>	äggspindling (NT)	s
<i>Cortinarius mussivus</i>	odörspindling (NT)	s
<i>Cortinarius venetus</i>	olivspindling (NT)	s
<i>Inonotus tomentosus</i>	luddticka (NT)	s
<i>Phellodon niger</i>	svart taggsvamp (NT)	s
<i>Ramaria botrytis</i>	druvfingersvamp (NT)	s
<i>Cantharellus aurora</i>	rödgul trumpetsvamp	s
<i>Cortinarius glaucopus</i>	strimspindling	s
<i>Cortinarius odorifer</i>	anisspindling	s
<i>Geastrum</i> spp.	jordstjärna	s
<i>Hydnellum peckii</i>	skarp dropptaggsvamp	s

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

<i>Hygrophorus erubescens</i>	besk vaxskivling	
<i>Inonotus rheades</i>	rävticka	S
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svavelrisk	S
<i>Phellinus chrysoloma</i>	granticka	S
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka	S
<i>Ramaria flava</i> s.lat.	gul fingersvamp	S
<i>Sarcodon imbricatus</i>	fjällig grantaggsvamp	S

Teckenförklaring:

A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv

S = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2000

§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2005:

VU = Vulnerable, sårbar

NT = Near threatened, missgynnad

Kulturhistoriska värden

I området finns inga registrerade fornlämningar men två kolbottnar med tillhörande spisrösen har upptäckts vid inventeringarna inför naturreservatsbildningen.

Förmodligen hämtades ved till kolningen från närområdet. På Häradskartan är myren som ligger mitt i området markerad avvikande mot omkringliggande mark. Troligtvis har den tidigare (fram till i början av förra seklet) använts som slåttermark. I skogsbrynen, i kanterna av naturreservatet finns gamla gärdesgårdar på flera ställen.

Värden för friluftslivet

Naturområdet är attraktivt för promenader och till exempel att plocka svamp och bär i.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp: Barrblandskog med stort lövinnehåll och gamla granar och tallar

Strukturer: Gamla barrträd, lövinslaget, våtmarkerna

Växt-, svamp- och djursamhällen: Den rika markfloran som är knuten till den kalkhaltiga moränen, mykorrhizasvampar

Arter: *Gomphus clavatus* violgubbe
Ramaria pallida blek taggsvamp
Sarcodon lundellii koppartaggsvamp

Friluftsliv: Naturupplevelse

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för naturreservatet
Vamsta
2006-11-22

BILAGA A
9(15)

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

Intressen för allmänheten

Reservatet nås med buss, bil, cykel eller till fots. En parkeringsplats ska anläggas i anslutning till naturreservatet. Där kan också en enklare rastplats med eldstad och vindskydd iordningställas.

Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom enkla anordningar och reservatets naturliga förutsättningar.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS:** HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX:** 018 -19 52 01 **E-POST:** lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 **ORGANISATIONSNUMMER:** 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Skötselplan för naturreservatet
Vamsta
2006-11-22

BILAGA A
10(15)

Dnr. 511-3521-05

Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

Referenser

Publicerade skrifter

Bohlin, K. 2001: Faktablad: *Bankera violascens* - grantaggschamp. ArtDatabanken, SLU.
Jacobsson, S. 1997: Faktablad: *Cortinarius cupreorufus* – kopparspindling. ArtDatabanken, SLU.
Jacobsson, S. 2002: Faktablad: *Cortinarius muscivorus* – odörspindling. ArtDatabanken, SLU.
Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 - The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
Nitare, J. (ed.) 2000. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
Oldhammer, 1988: Faktablad: *Picoides tridactylus* – tretåig hackspett. Förf. Bengt Rev. Per Angelstam 1992, 2002, Martin Tjernberg & Mikael Svensson 2005.
Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
Ryman, S-G. 1997: Faktablad: *Gomphus clavatus* – violgubbe. ArtDatabanken, SLU
Skogsstyrelsen, Skogens källa, citerad 15/5 2005.

Kartmaterial

Lantmäteriets digitala härads-karta
SGU, serie Ae nr 73, jordartskartan, 12 I Östhammar NO
SGU, serie Af nr 169, berggrundskarta, 12 I Östhammar NO

Öpublicerade skrifter

Länsstyrelsen Uppsala län, 2006 Strategi för formellt skydd av skog
Riksantikvarieämbetet, 1980: Fornlämningsregister – Valö socken.
Nordin, L-T. mfl, 2005: beskrivning av Vamsta 2:8

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

PLANDEL

Övergripande skötsel

Stora delar av området kommer att lämnas för fri utveckling, även i övrigt är skötseln lågintensiv.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i sex delområden med olika bevarandemål. För avgränsning av områdena A-F, se skötselområdeskarta, bilaga D.

Delområde A: Grandominerad barrblandskog 2,2 hektar

Beskrivning: Nästan hundraårig barrblandskog som nästan helt domineras av gran. Örttrikt fältskikt. Området är mycket rikt på marksvampar. Mindre våtmarksområden finns i området, liksom en kolbotten med spisiröse. Längs en gammal körväg finns flera ganska grova aspar.

Bevarandemål: Granskog med rikt fältskikt och svampflora. Violgubbe, blek fingersvamp och koppartaggsvamp ska förekomma i området. Intakta våtmarker.

Synlig kolbotten och spisiröse.

Skötselåtgärder: Fri utveckling, utom runt kolbotten och spisiröset där röjning ska ske.

Delområde B: Barrblandskog 7,7 hektar

Beskrivning: Äldre ört- och kalkrik barrblandskog med inslag av asp och björk. Förekomst av svampar som kräver skogskontinuitet och som är känsliga för markslitage liksom flera orkidéarter.

Bevarandemål: Gammal barrblandskog. Kopparspindling, grantaggsvamp, violgubbe och druvfingersvamp ska förekomma i området.

Skötselåtgärder: Fri utveckling

Delområde C: Barrblandskog med stort inslag av asp 4,4 hektar

Beskrivning: Barrblandskog som är knappt hundra år gammal och som har ett relativt stort inslag av asp. Fältskiktet är präglad av den magrare och grovkornigare jordmånen som finns här där det även är en liten höjd i det annars flacka landskapet.

Dnr. 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

En kolbotten med spisiröse finns i området.

Bevarandemål: Barrblandskog med stort lövinnehåll. Asp ska finnas i alla successioner i området. Även tall förekommer. Synlig kolbotten.

Skötselåtgärder: Gynna asp genom att ta bort gran som kommer in i aspbestånden. På mager mark ska tall gynnas på samma sätt om det är nödvändigt. Avverka gran manuellt, eller ringbarka enstaka träd och lämna på platsen. Røj runt kolbotten.

Delområde D: Blandskog med gran, björk och asp med små insprängda våtmarker 1,6 hektar

Beskrivning: Blandskog med gran, björk, asp och tall. Genom området går ett våtmarksstråk som till största delen är öppet och bevuxet med starr och andra halvgräs. Klena tallar och glasbjörk och klibbal finns spridd i våtmarken, men bara som småvuxna och klena träd. I skötselområdet finns på Häradskartan från 1860-talet ett område markerat som avvikande jämfört med den i övrigt skogsbevuxna omgivningen. Troligtvis har myren slagits under någon period.

Bevarandemål: Lövrik blandskog. Intakta våtmarksstråk.

Skötselåtgärder: Fri utveckling.

Delområde E: Barrblandskog 1,0 hektar

Beskrivning: Barrblandskog med övervägande gran och tall, men med ett visst inslag av björk och asp.

Bevarandemål: Naturskog med bibehållet lövinslag.

Skötselåtgärder: Inga

Delområde F: Lövsumpskog 0,5 hektar

Beskrivning: Igenväxande våtmark som domineras av glasbjörk och klibbal, men även gran och tall. Rankstarr återfinns bland starrarterna i fältskiktet. Har troligtvis tidigare hävdats.

Bevarandemål: Sumpskogsmiljö, där utvecklingen får ha sin gång, först igenväxande med björk och andra lövträd och sedan inkommande gran.

Dnr. 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

Skötselåtgärder: Fri utveckling

Skötselområde G: Friluftsliv:

Beskrivning: Inga anordningar och anläggningar finns ännu för friluftslivet, men området genomkorsas av stigar. En parkering komma att iordningställas på redan ianspråktagen mark med befintlig anslutning till förbipasserande väg utanför naturreservatet. Där kan också vindskydd och eldningsplats placeras. Naturreservatsskylt med information om området och naturreservatets föreskrifter ska finnas i området.

Skötselåtgärder: Sätt upp en informationstavla med bl.a. reservatsskylt vid parkeringsplatsen om den anläggs enligt ovan, eller en skylt vid vägen i anslutning till reservatet. Lämpligt läge för parkering och skylt, se skötselkarta, bilaga D. Se över skyltning och parkering vid besök eller minst en gång per säsong. Städa och byt skylt vid behov.

./D

(Se bilaga D informationstavlans och parkeringens läge.)

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand lämnas det brända området för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas på platsen.

Stigar

Befintliga stigar inom reservatet får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa får utföras.

Jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning de föreskrifter som fastställts i naturreservatsbeslutet.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

Forskning och undervisning

Förvaltaren kan godkänna att det för forsknings- eller undervisningsändamål vidtas åtgärder inom reservatet som till viss grad strider mot reservatsföreskrifterna under förutsättning att dessa åtgärder inte bedöms strida mot reservatets syfte. Sådana åtgärder kan vara t.ex. att gräva provgropar, märka ut provrutor, insamla ryggradslösa djur och vedlevande svampar eller att ringmärka fåglar.

Dnr. 511-3521-05
Dossiernummer: 0382 – 02 – 098

Kulturlämningar

Åtgärder som rör kulturlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Parkeringsplats, informationstavla, reservatsskyltar

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte år för:

- Gränsmarkeringar.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart tionde år för:

- Aspinnehållet i skötselområde C
- Förekomst av violgubbe (*Gomphus clavatus*), blek fingersvamp, (*Ramaria pallida*) och koppartaggsvamp (*Sarcodon lundellii*) i skötselområde A och B
- Kolbottnarna med spisrösen, om de är synliggjorda inom skötselområde A och C

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	Prio	När	Delområde	Finansiering
Ta bort inkommande gran	1	2007-2008, sedan vid behov var femte till tionde år	C	Skötselanslag
Röja fram kolbotten	1	2007-2008, sedan vid behov	A och C	Skötselanslag
Ny parkeringsplats rastplats	1	2007-2008	Utanför naturreservatet	Skötselanslag
Informationstavla, reservatsskyltar	1	2007-2008	A och vid p-plats	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	2007 eller tidigare	Alla	Skötselanslag
Städning	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Tillsyn	1	Kontinuerligt	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	1	Varje, var femte och var 10:e år enligt ovan.	Alla	Skötselanslag

Bilaga B. Översiktskarta

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala läns beslut

2006-11-22

511-3521-05

Naturreservatet Vamsta

Östhammarskommun

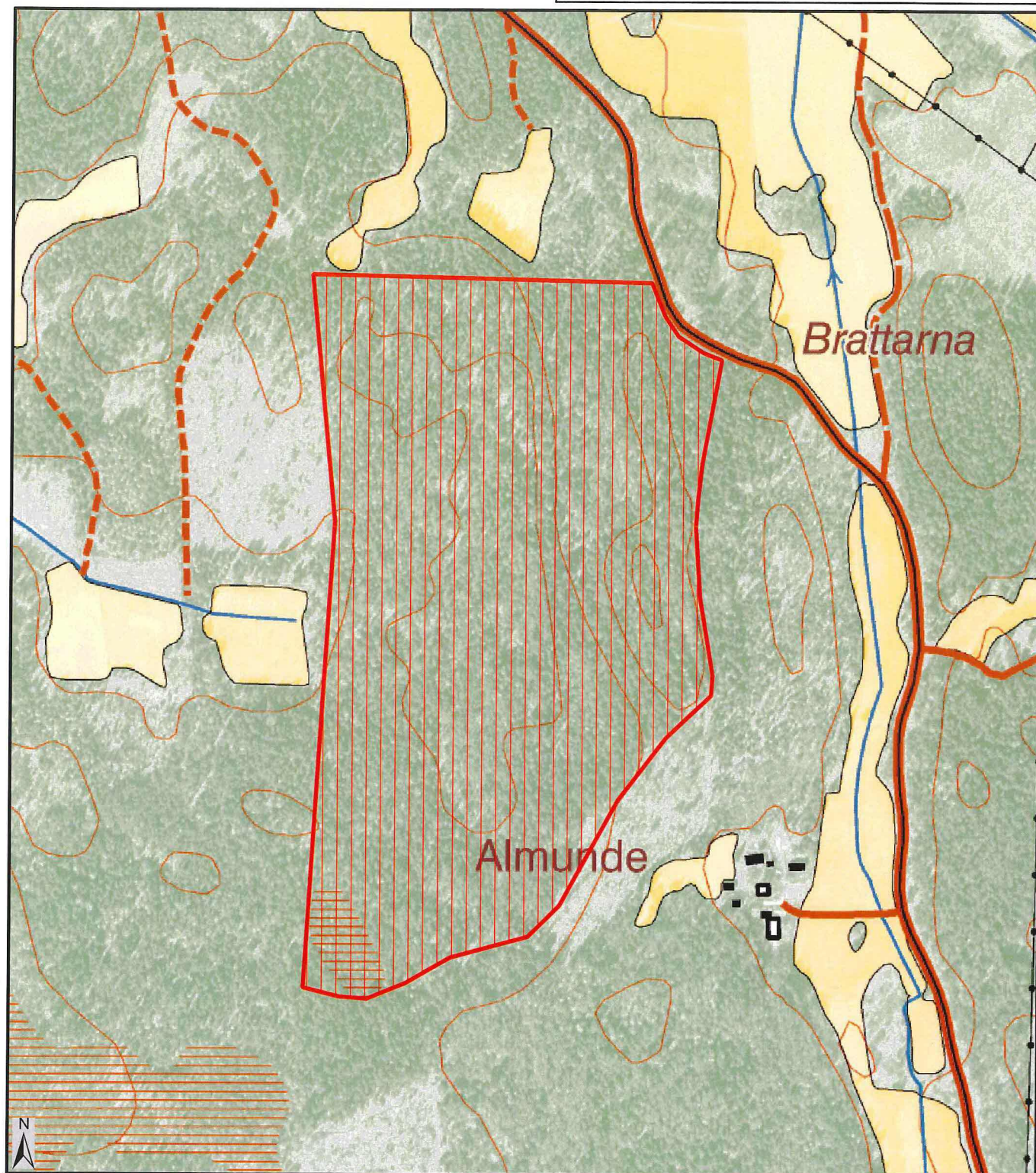
0 1 2 3 4 5 kilometer

Skala: 1:100 000

Naturreservatets läge

Bilaga C. Avvgränsning för naturreservatet
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala läns beslut
2006-11-22
511-3521-05
Naturreservatet Vamsta
Östhammars kommun

0 100 200 300 400 Meter

Skala: 1:5 000

Reservatsområde

Bilaga D. Skötselområdeskarta

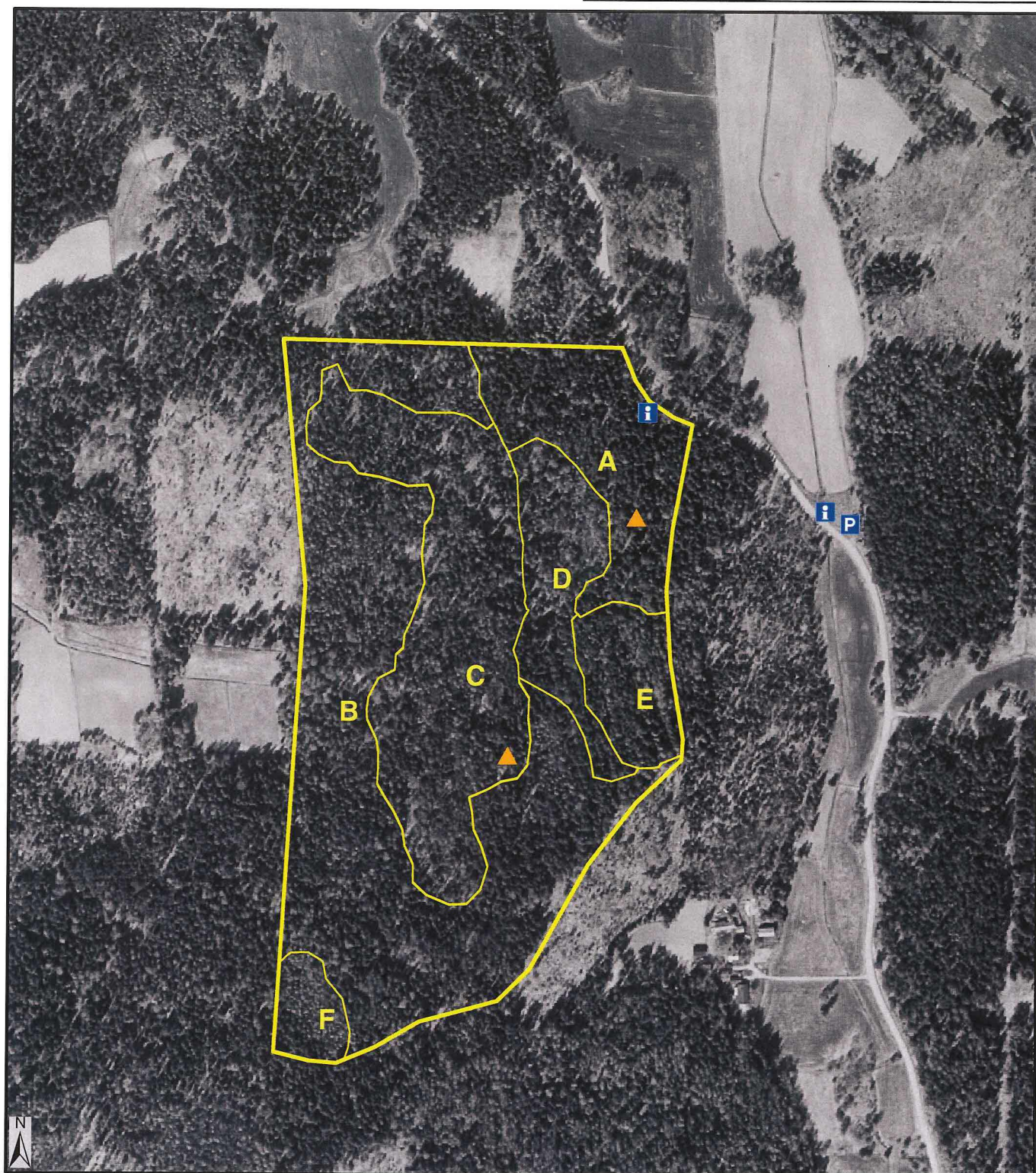
Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala läns beslut

2006-11-22

511-3521-05

Naturreservatet Vamsta

Östhammarskommun

0 100 200 300 400 Meter

Skala: 1:5 000

P

Plats för parkering och rastplats
med eldstad och vindsydd

i

Lämpliga platser för
informationsskylt

▲

Kolbotten som nämns i
skötselplanen

A-F Skötselområden A-F

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bilaga E, bilaga till beslut om
Naturreservatet Vamsta, Östhammars
kommun

Diarienummer 511-3521-05

2006-11-22

Mova Hebert
Miljöenheten
Telefon: 018-19 50 67

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljödepartementet.

Det gör Ni genom att i ett brev till regeringen.

-- Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer.

-- Redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor** från den dag beslutet senast tillkännagavs, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.